NĂM THỨ MƯỜI BA. – SỐ THỨ 2391 MỖI SỐ: 0$07 NGÀY THỨ HAI 9 và THỨ BA 10 MARS 1925

RÉSIDENCE SUPÉRIEURE AU TONKIN
DÉPÔT LÉGAL

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

DEPOT LEGAL INDOCHINE N° 346

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

	HANOI						
	Chợ-lớn, Tourane, Faifo, Nam-định, Haiphong, Hà-nội, Thái-bình, Hải-dương, Sontay, Bắc-ninh, Hưng-yên, Hà-đông, Phúc-yên, Vĩnh-yên, Phú-thọ, Bắc-giang, Lạng-sơn, Thái-nguyên, Tuyên-quang, Yên-bái, Lào-kay, Hà-giang, Cao-bằng, Bắc-kạn, Kiến-an, Hải-ninh, Sơn-tây, Hòa-bình, Ninh-bình, Thanh-hóa, Vinh, Hà-tĩnh, Đồng-hới, Quảng-trị, Huế, Quảng-nam, Quảng-ngãi, Bình-định, Phan-rang, Phan-thiết, Đà-lạt, Biên-hòa, Gia-định, Mytho, Vĩnh-long, Cần-thơ, Sadec, Long-xuyên, Châu-đốc, Hà-tiên, Bassac, Travinh, Soctrang, Baclieu, Rachgia, Kampot, Takeo, Kompong-cham, Pnom-penh, Battambang, Kratié, Stungtreng	Ngoài các nơi đã kể trên	Mỗi số bảy trăm (0$07)	Pháp-và các thuộc-địa Pháp	Ngoại-quốc
Một năm. .	5$00	6$90	6$30	6$30	6$30	6$60	12$00
Các làng và Các công-sở	»	8.00	8.00	8.00	8.00	9.00	»
Sáu tháng. .	3.00	3.50	3.20	3.20	3.20	3.30	6.00
Ba tháng. .	1.50	1.75	1.60	1.60	1.60	1.65	3.00
Một tháng. .	0.50	0.60	0.55	0.55	0.55	0.60	1.00

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur 61-63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN V. LOÃN

Adresse télégraphique : TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 180

ANNONCES
Décomptées à raison de 8 lignes au centimètre de hauteur, sur 0m065 de large.
Une seule insertion. . . . 0,30 le cm/m
Par contrat annuel . . . . »
Par centimètre et par insertion. . . . . 0,18 le cm/m
Réclame dans la 1re page. . . . 2 la ligne
Annonces judiciaires et légales 1 $ 50 le cm/m
On traite à forfait pour les contrats importants.

Cách phòng hỏa-tai ở các chốn thôn-quê ta

Ở đời có mấy cái tai nạn rất lớn, làm nhiễu loạn cuộc trị an trong nước, và sự tổn hại cho nhân dân, đã không được yên nghiệp làm ăn, lại nhiều người vì vạ gió tai bay, mà đến nỗi thất cơ lỡ vận. Mấy cái tai nạn gớm-ghê ấy là những gì? là thủy, hỏa và đạo tặc.

Nước ta xưa kia trên Triều-đình thì chánh trị hãy còn đơn sơ, dưới nhân dân thì tính chất lại hay cẩu-thả, về sự phòng tai cứu hoạn, Triều-đình không trù liệu đến, dưới dân-gian thì gặp sao hay vậy, qua loa xong chuyện thì thôi, cho nên trải mấy nghìn năm, mà mấy cái nạn ấy vẫn là một mối hại to và một việc lo chung của cả người trong nước.

Từ ngày nước Pháp đặt chánh-phủ Bảo-hộ ở nước ta, về việc phòng hoạn yên dân, để duy-trì sự an ổn cho công-chúng rất là lưu tâm: đã chia ra nhiều tỉnh nhiều hạt, để cho quan gần dân, dân gần quan, cho tiện việc cấm phòng, các nơi biên-quan trọng yếu, thì giao quyền quản-trị cho quan binh để giữ gìn công phòng giữ; vài mươi năm nay, trong nước dần dần được khỏi cái nạn binh qua tàn phá. Tuy cũng có lúc vì thiên-tai xảy đến, thóc cao gạo kém, sinh kế gian nan, người ta vì túng thiếu mà sinh làm bậy, nhưng trên có chánh phủ gia công đỏ xét, hết sức cấm-phòng, và cách xếp đặt khôn khéo, canh giữ cẩn mật của chốn thôn quê, may ra cái nạn trộm cướp cũng không đến nỗi dữ-dội quá.

Việc phòng thủy tai thì chánh-phủ lại rất là lưu ý, hằng năm trích ra một số tiền to, giao quyền giữ để cho sở Công-chánh. Tuy mấy năm nay cái nạn vỡ đê vẫn thường thấy luôn, những người lưu tâm đến thời sự, vẫn thường tỏ ý-kiến ở trên các báo-chương, đó là một cái vấn-đề rất to lớn khó khăn, châm-chước thi hành, tất phải nhờ quyền lực của chánh-phủ.

Còn đến cái hỏa-hoạn cũng là một sự tai hại rất to, may những khi không gặp nắng to gió mạnh, hay không ở vào nơi nhà cửa sum sít, như những tin thường đăng trên các tờ báo hàng ngày, sự thiệt hại còn không lấy gì làm tệ lắm. Nhưng nhiều khi lửa lan cũng rộng, của hại cũng nhiều, mà lại thiệt hại cả đến mạng người, tức như việc hỏa tai ở Chợ-lớn mới đây, tai nạn cũng rất là ghê gớm. Tuy ở các nơi thành-phố lớn, về việc phòng hỏa, cơ-quan đã rất là chỉnh bị, có đội cứu hỏa, có xe cứu hỏa, người có chức trách cứu hỏa luyện tập đã quen, đồ dùng để cứu hỏa lại rất là tiện lợi, ngọn lửa không mấy khi lan được rộng, mà cũng ít nhà bị cháy lây; duy ở các chốn thôn quê, thì nạn ấy thường thấy xảy ra luôn, mà cũng lắm khi dữ dội. Nay thử bàn qua cái nguyên-nhân phát-hỏa thế nào: ở các chốn thôn quê, phần nhiều nhà tranh nhà lá, đã là một thứ bắt lửa rất mau, nhà bếp lại hay làm thấp, mà bên chỗ đun lửa cũng che bằng phên, mà lắm nhà lại không chát đất. Vì cách ăn ở cẩu thả như thế, cho nên chỉ vô ý một tý, một hòn than đỏ, một ngọn rơm khô, chẳng may gió thổi bùng lên, cũng đủ gây nên hỏa hoạn. Đến khi tai nạn đã xảy ra rồi, thì lại sợ tội mà chối quanh, hoặc là đổ cho quan thủ có ý đốt nhà, hoặc là đổ cho hỏa thần tự nhiên bật lửa, chớ có biết sự trước răn sau mà gia tâm phòng giữ. Đâu lấy cái nguyên-nhân gây ra hỏa-tai ở chốn thôn quê, phần nhiều là lại người bất cẩn.

Lại nói đến cách cứu hỏa ở các chốn thôn-quê ta, thời thật là chán mà buồn cười nữa: thấy ngọn lửa bốc, hay là nghe tiếng người kêu, thì sùm đến từng đàn từng lũ; mà than ôi! hàng phố cháy nhà, bằng chân như vại, cái lòng tự tư tự lợi, đã chôn sâu vào trong óc từ bao giờ; người sẵn lòng đến cứu thì ít, mà người khoanh tay đứng xem thì nhiều, chưa nói đến những quân gian phi lại muốn thừa cơ mà hôi đồ cướp của. Còn những người lý-dịch có trách-nhiệm ở trong làng, thì hoặc là không quen việc mà sinh sợ, hoặc là lấy làm không quan-hệ đến mình mà không cần, nghe tiếng hô hoán cầu cứu, thì cũng thỏi còi, cũng khua mõ, cũng đem tuần phu phó cứu, nhưng phần nhiều cũng trở tay năm ngón, sống chết mặc bay, gọi là đủ có người có mặt, để khỏi mang tội trách về sau, chớ có được mấy người chịu mạo hiểm liều nguy mà hết lòng cứu chữa.

Những người có chức trách ở các chốn thôn quê, tưởng nên biết rằng việc cứu hỏa có quan thiết đến tính mệnh tài-sản của người trong làng, cũng chẳng kém gì thủy-tai và đạo tặc, mà cứu tai tuất hoạn, chính là cái bản-phận của mình đối với người trong làng; ngày thường nên sắm sẵn những đồ cứu hỏa, như ống thụt nước, thang leo tường; cách thưởng phạt cũng không nên quên nhãng, tuần phu ai chịu phó cứu thì phải phạt, ai cứu chữa đắc lực thì được thưởng, hoặc là ai bị sự rủi ro mà đến nỗi què chân gẫy tay thì được nhiêu trừ, hay là cấp dưỡng xuốt đời. Lý dịch phải gia công khám xét, cấm không cho nhà nào được làm bếp thấp và chốn đun lửa không được để phên che, và đến mùa hanh khô, phải gia công tuần phòng và nhắc bảo cho người làng cẩn thận về việc lửa cũ. Làm như thế thì ngày thường đã cẩn-thận mà ít sinh hỏa-tai, khi làm sự thì khí dụng đã sẵn sàng, không đến nỗi luống cuống mà hại việc, tuần phu lại vì lòng sợ phạt và ham thưởng mà thực lòng làm việc, thì may ra hỏa-tai sau này mới có lẻ bớt đi được dần dần.

H. T. B.

Âu-châu điện-tín

HAVAS

Paris, ngày 7 Mars 1925

Nước Anh với nước Pháp

Quan Chamberlain nhân đi đến Genève có hội nghị với quan Herriot. Về buổi hội nghị ấy, chánh-phủ có lại cáo rằng hai ngài cùng nhau xem xét một cách rất thân ái về các vấn đề ngoại-giao, nhất là về cái vấn-đề bảo an. Nay mai quan Chamberlain ở Genève trở lại hai ngài sẽ họp mặt mỉ lần nữa.

VÔ-TUYẾN-ĐIỆN

Bordeaux, ngày 6 Mars 1925

Việc bảo cử nghị-viên ở nước Bỉ

Thứ-dân nghị-viện đã định đến ngày 5 avril thì bảo cử. Ngày 28 avril thì nghị viện sẽ họp.

Việc ở Syrie

Một bọn cướp người Urakiens, cướp đánh một đoàn người ở dưới cương-giới đất Syrie.

Quan phó lãnh-sự Pháp ở Bagdad bị thương.

Báo Times đăng một bức điện-tín ở Beyrouth gửi đến nói rằng ông chánh tòa phúc-thẩm ở Alep là người Pháp bị giết. Việc ám-sát này nghe đâu không quan-hệ gì đến việc chính trị.

Mấy cuộc bay

Mấy phi-tướng thuộc về hải-quân Bỉ-đào-nha sẽ dùng tàu bay kiểu Pháp để bay từ Lisbonne đến Angola và Mozambique.

Một cái tàu bay làm toàn bằng kim-khí bay từ Berlin đến Friedrichshaffen, sáu trăm hai mươi kilomètres, mất ba giờ mười lăm phút.

Tin Trung-hoa

Tin Ngô-bội-Phu

Hương-cảng, ngày 3 mars 1925. — Có tin đồn rằng Ngô-bội-Phu ngày 26 février đi tàu thủy đến Hoàng-châu, chiến hạm ấy bỗng đi đâu mất. Nghe đâu Ngô định thừa cơ đến Hà-nam để mưu việc khôi-phục và tự xưng là tổng-tư-lệnh sáu tỉnh Hồ-bắc, Giang-tây, Tứ-xuyên, Sơn-tây, Hà-nam, Thiểm-tây.

Tiêu diện-Nam có cử chiếc tàu binh là Giang-côn-hạm đến Hoàng-châu giám thị cách hành-động của Ngô. Ngô có điện cho Tiêu rằng: Ta không có chỗ ở, nhưng cũng phải có chỗ để táp ta chết, ta đến đây là ta xin người hễ-bất cho ta một chỗ chết mà thôi.

Tiêu diện-Nam lại có điện cho Đoàn kỳ-Thụy, xin bảo cho cách đối phó với cuộc phân-tranh ở Hà-nam. Nhưng Đoàn-kỳ-Thụy có trả lời rằng: cứ mau mau đuổi Ngô-bội-Phu đi, hễ Ngô đi thì Hồ-bắc yên, còn đối với cuộc phân tranh ở Hà-nam, chính phủ sẽ ở cách đối phó.

Cuộc phân tranh ở Hà-nam

Hương-cảng, ngày 3 mars 1925. — Hồ-cảnh-Dực và Hàm-ngọc-Côn hai bên vẫn đánh nhau, có nhiều trận rất kịch liệt. Ngày đầu Hàm-ngọc-Côn lại âm thầm với Ngô bội-Phu.

Cuộc chiến tranh ở Quảng-đông

Hương-cảng, ngày 3 mars 1925. — Mai-bá-quan Tôn và quân Trần vẫn đánh nhau. Quân Tôn mấy trận đánh ở Bình-sơn và Tam-đa-châu đã cướp được nhiều đồn của quân Trần.

Sự thắng lợi của quân Tôn ấy là phần nhiều có người Nga giúp sức, vì quân Tôn cốt yếu nhất là cánh quân học-sinh, tức là đội quân xích-vệ, rất là đắc lực, mà cố huy đội quân ấy lại là do một viên tướng Nga tên gọi là Gia-Luân.

Luyện tập quốc-văn

Đời người

Ở đời muốn sự của chung,
Hơn nhau một tiếng anh-hùng mà thôi!

Đời người! đời người! hai chữ đời người đã làm tổn hại bao nhiêu trí lự của các nhà tâm-lý-học, đã nói biết bao nhiêu giấy mực, đã tốn bao nhiêu công-phu.

Cứ lấy con mắt kẻ thường mà trông thì đời người tức là cái quãng năm, sáu, bảy, tám, chín, mười mươi năm từ lúc lọt lòng mẹ cho đến khi bước chân vào cõi cực-lạc, hư-vô. Trong quãng thì giờ ngắn ngủi ấy, ngoài sự ăn ngủ còn phải chim chìm nổi nổi trong trường lao động để mưu-sinh. Nhưng muốn giải-thuyết một cách cao xa thâm thúy hơn nữa thì có kẻ cho đời là « một bước đường dài, » có kẻ cho đời là cái « bể khổ, » có người cho đời là một « ấn tượng »... mỗi lý-luận như tuồng là tùy theo mỗi phương-diện khác nhau.

Theo về đường vật-chất mà nói thì người sinh ra đời ai là không có mục-đích, đoạt được mục-đích, thỏa được hi vọng, thành được sự-nghiệp, đấy đã được bổn-phận rồi! Lại có kẻ hi-lực tinh-thần suy kém, nửa con tằm kéo chưa tới, con nhện giăng xong lưới, chỉ còn đợi ông thần chết đến làm hướng-đạo mời xuống hoàng-tuyền, có khác nào một người vừa đi qua con đường cái lớn, đã đến nhà chỉ việc ngồi nhà hưởng cái thú thanh-nhàn. Ấy là kẻ sinh ra đời đã trải qua mọi nỗi ngọt, bùi, mặn, nhạt, chua, cay, sướng trải, khổ trải, mới cho đời là một con đường nắng có, mưa có, gai góc có, khi thì êm thổi lặng gió, khi thì sương tuyết phong-ba.

Theo về phương-diện chán đời (pessimisme) thì đời là một cái « bể khổ. » Trừ những bậc thần tiên đạo sĩ, đật-khách cao nhân, tấm lòng quá cao thượng chỉ thích mai danh, ẩn tích, thường thản trong chốn núi biếc rừng xanh, lấy gió mát trăng suông làm tri-kỷ, mượn tài thơ bầu rượu làm thú giải phiền, cho nơi bụi đỏ là một trò mùa rối, không kể, còn biết bao nhiêu kẻ chưa biết đời là gì, chưa hiểu việc đời ra làm sao, mới « nhỏ đầu » vào cõi đời, gặp một việc bất-đắc chí đã ghét đời mà cho đời là bể khổ, khác nào đứa tiểu-nhi cầm quả cam chưa biết vị nó thế nào, cắn một miếng thấy vỏ nó cay đã vội vứt đi mà cho là cay. Lại có kẻ hoặc đường công-danh trắc trở, hoặc bước thang tiến đạt chưa trèo hết nửa đã lui, hoặc lật đật mải trong chốn phong-trần, gió đời mà chán đời! Rút lại những bậc yếm thế cao-thượng chán đời mà thương đời, những người số phận long đong, ghét đời mà chán đời, những kẻ thấy người ta ghét cũng ghét, để mua lấy tiếng chán đời đến cho đời là khổ.

Theo về phương-diện rủi, may (fatalisme) muốn sự tại trời thì đời tức là một sòng bạc lớn. Ở đời tất ai cũng phải đem tài đem lực ra để cố đạt được hi-vọng, trong trường cạnh tranh phải hết sức đua chen, may thì hơn người, không may thì kém người, hơn là được, được là phú quí, kém là thua, thua là mất tiền mất của, hễ khi lục tinh-thần, trên thang vận-mệnh ai có nhường ai, cũng như trong sòng bạc, vận đỏ tha hồ mở bát, vận đen tiu nguỷu tui ra, được thì lên xe xuống ngựa, thua thì mất ruộng mất nương, đến là ở sự rủi may cả.

Cứ theo ba lý thuyết đó thì đằng nào cũng phải, nhưng phải tùy từng phương diện, tùy từng cảnh, tùy từng người mà thôi. Nói với tín-thánh Krishna rằng đời là bể khổ nên xa lánh cõi hồng-trần thì chắc ngài lắc đầu, gặp cụ Nguyễn-Du mà nói đời là sòng bạc, rủi may muôn sự tại trời thì chắc cụ ngâm ngay rằng: « Xưa nay nhân định thắng thiên..., » nếu gặp Gi-lập bồ-tát mà nói rằng ở đời có lắm cảnh ngộ rất sướng sướng thì chắc Bồ-tát cũng phải « phì cười ». Xem qua đã biết ba lý-thuyết trên tuy phải nhưng chưa được thập toàn. Xét cho cùng mới rõ đời người là một « ấn tượng », bi-kịch có, hài-kịch có, não-nhiệt-kịch có, nấm chân là sân khấu chúng ta đây là bọn tài-tử ra trò. Khi ta lọt lòng mẹ ra là lúc bước chân lên diễn-đài, tiếng « oe oe » khóc là câu giáo-đầu đó. Ta mặc bộ áo tuồng, đóng một vai trò trong thế-gian, lúc tan cuộc ấy là lúc ta về nơi chín suối.

Tấn tuồng đời, từ lúc khai-diễn cho đến khi hạ màn trong vòng vài mươi năm, chẳng qua chỉ lâu hơn đó mà thôi! Nói là lâu, ba vạn sáu nghìn ngày cho là dài lắm, nhưng suy cho cùng thì trăm năm rốt lại có là bao! Thì giờ vẫn vụt nhanh như ngựa câu qua cửa sổ; từ lúc khai thiên lập-địa cho tới ngày nay, tang thương bao phen biến đổi, mà bức tranh vân-cẩu mỗi ra gặp lại kể cũng nhiều lắm.

Mở hết pho Nam-sử, xem qua pho Bắc-sử, từ đời Lạc-hồng, từ đời Tam-hoàng, Ngũ-đế, các bậc anh tài xuất-chúng, á-thánh đại-hiền, những tay hào-kiệt cho chí bọn gian-hùng, bạo chúa, lọc-lừa, sất-phụ, có còn ai sống tới ngày nay không? Hay chẳng qua cũng ra đóng một vai trò vua, chúa, quan tướng, giặc, cướp, gảo, thét trong một thời rồi phát chốc biến đi như một giấc mộng « Kê vàng » của bác Lư-sinh.

(*Còn nữa*) Thiếu-Sơn

Giải đáp những điều pháp-luật

CÂU HỎI. — Chúng tôi có vài sào ruộng xa xôi ở làng khác, thường có người tảng mộ trộm, trước còn nhỏ sau dần đắp to chu-vi mỗi mộ vào 5, 6 thước tây, thành ra ruộng bỏ hoang, như thế chúng tôi thiệt thòi lắm, nên chúng tôi có bảo những người có mả tảng đấy phải chịu thuế cho chúng tôi những họ không nghe. Vậy xin quí-báo có lẽ gì thì bảo giúp cho chúng tôi khỏi sự thiệt thòi và ngăn cấm được các tảng trộm ấy.

TRẢ LỜI. — Những người ấy không có phép được tảng mả vào ruộng đất của ông. Ông có phép bắt họ đi đi nơi khác.

Nếu bảo tử-tế mà họ không nghe thì cứ làm đơn thưa tại tòa án và đòi tiền bồi-thường về những chỗ đất bị họ lấy và sự phiền nhiễu mình đã phải chịu.

HÀI ĐÀM

Đít-cua

— Này bác, tôi thường nghe nói bây giờ động có đàm hiếu đàm bỷ hay bất cứ việc gì là có « đít-cua ». Tôi lại nghe nói cái phong-trào « đít-cua » ở bên Âu-châu thịnh-hành đến nỗi có người bàn nên đánh thuế « đít-cua ». Thế thì « đít-cua » nghĩa là gì?

— Tiếng « đít cua » là tiếng mới. Tôi không rõ bạn văn-học hỏi « Khai-trí » đăng soạn « Việt-âm tự điển » thì giải nghĩa là gì, nhưng cứ tôi thiển ý tôi thì nên giải rõ ràng thế này:

Người ta thường bảo « kẻ đầu cua tai ốch » là nói người nào nói chuyện có mạch-lạc, tinh-tiết, nguyên-ủy, nhưng nói lôi thôi rườm rà quá. Những bài diễn-văn bây giờ phần nhiều nói lôi thôi rườm rà quá. Những bài diễn-văn bây giờ phần nhiều nói lông-bông không có tinh-tứ, ng là-ly gì cả, nên người ta gọi là « đít-cua » nghĩa là: không có đầu cua tai ốch!

B. L. H

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ 19 độ
15 giờ 22 độ

Giá thóc gạo

Gạo hạng nhất, một tạ. . 11 $ 58
— nhì, — . . 10 88
— ba, — . . 9 83
Thóc hạng nhất, — . . 6 80
Bắp ngô — . . 7 50

Giá bạc. Kể từ ngày 8 Mars 1925, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 0$ 90 và 1$ 75 kể từ ngày 9 này.

Quan Thống đốc Détieux Tài-chính tổng trưởng tạ tuổi. — Bản báo được tin buồn rằng quan Thống-đốc Détieux Tài-chính tổng-trưởng Đông-pháp vừa tạ thế sáng hôm nay 9 mars 1925 tại nhà thương Saint Paul là nơi ngài đến chữa bệnh đã mươi hôm nay.

Ông Marcel Henri Edouard Détieux sinh tại Cousey (Vosges) ngày 9 janvier 1880. Ngài tòng quân được một năm thì thi vào trường Thuộc địa đỗ đầu và thi tốt-nghiệp cũng đỗ đầu.

Ngài đỗ luật-khoa bác-sĩ, đã được phần thưởng của luật-khoa Đại-học-đường Paris về bài luận-thuyết của ngài bàn về « Vấn đề tiền tệ Đông-dương ».

Ngài xuất chinh ngày 14 janvier 1906 làm chức bổ-tập tập sự tại bộ Tuyên-độ. Đến năm 1912 thì ngài bổ làm chủ-sự ngoại hạng. Ngày 1er janvier 1914 ngài cải bổ vào ngạch cai-trị và được bổ chức quan cai-trị hạng nhất ngạch thuộc-địa, ngày 1er juillet 1916 ngài được thăng chức chánh cai-trị hạng nhì và ngày 1er juillet 1918 thăng chức chánh cai-trị hạng nhất.

Ngày 26 décembre 1928 quan Détieux được thăng chức Thống-đốc hạng ba ngạch thuộc-địa.

Quan Détieux bổ sang Đông-pháp lần thứ nhất là năm 1908, thoạt tiên ngài tòng sự tại sở Tài-chính, rồi lần phó chủ sự và chủ sự sở Kiểm sát tài chính rồi lên giữ chức Chánh kiểm sát tài chính Saigon. Năm 1911 ngài lại sang Đông-pháp lần thứ hai làm chức chánh văn phòng quan p é Toàn-quyền Van Vollenhoven. Năm 1913 ngài sung chức phó tổng trưởng Tài chính. Hồi tháng giêng năm 1914 ngài cũng với quan Toàn-quyền Sarraut đi công cán thì ngài đi lòng chim cho đến cuối năm 1916. Năm 1917 khi quan Toàn-quyền Sarraut sang trọng nhậm lần sau thì ông Détieux lại sang giữ chức phó tổng trưởng

tài-chính. Ngày 11 février 1918 sở Tài-chính sửa đổi lại thì ngài lên chức tổng trưởng tài chính.

Ngài được thưởng độ ngũ đẳng Bảo-đẩu bội-tinh về nghạch võ là vì ngài bị trọng-thương ở đầu.

Đến chiều mai 10 mars, hồi 3 giờ rưỡi sẽ cất đám.

Bản quán có lời kính viếng ngài và chia buồn với chính-phủ Đông pháp cùng qui-quyến.

Tòa án Đại-hình. — Sáng hôm nay Tòa-án Đại-hình đã họp kỳ tòa bất thường xét việc M. de Massiac là quản lý báo *Avenir du Tonkin* vì ngày 27 tháng giêng vừa rồi trong mục điện báo ở Pháp sang qui-báo có đề đầu hai hàng một câu phạm đến quan thủ-tướng Herriot bên Pháp. Tòa xét xong cho M. de Massiac được trắng án

Y-khoa bác-sĩ Sarrailhé

35 nhà 5, phố Thợ-nhuộm, Giấy nói 295

Xét-nghiệm máu mủ, đờm rãi, phân, nước tiểu, bằng kính hiển-vi.

Chữa bệnh ho lao, bệnh giang-mai, bệnh siên, bệnh đau dạ dầy, đau ruột, bệnh đàn bà và hộ-sinh, vân vân.

Nói được tiếng An-nam, không phải dùng thông-ngôn.

Thứ ba, thứ năm, thứ bảy khám bệnh từ 4 giờ đến 6 giờ 30 chiều.

Từ ngày chủ-nhật, còn ngày nào cũng từ 9 giờ 30 đến 12 giờ trưa, có hẹn ngày và giờ cho bệnh-nhân đến chữa.

2650

ĐƯỜNG Ô-TÔ HÀ-NỘI THÁI-NGUYÊN

Công-ty vận-tải số 161 bá-cáo để công-chúng biết, cho rằng từ ngày chủ-nhật 1er Mars 1925 này, hãng công-ty sẽ dùng xe ô-tô vận-tải rất đẹp cho chạy đường từ Hà-nội đến Thái-nguyên.

Ngày nào cũng vậy, cứ hồi 8 giờ sáng thì xe ô-tô ấy khởi-hành ở Hà-nội đi Thái-nguyên. Và cứ 5 giờ sáng thì khởi-hành ở Thái-nguyên đi Hà-nội.

Khởi-hành ở Hà-nội, số 108, B. Gambetta, và chỗ nhà ga.

2551

Tòa án Trừng-trị. — Sáng hôm nay tòa án Trừng-trị xử những việc sau này :

Bạn đồng sự bất lương. — Năm ngoái người linh cảnh sát tên là Đoàn-v-Thụ số 150 đến lượt gác phải, ở trại sở cầm hàng Trống, cởi áo và dây lưng có cái đồng và giây đồng hồ treo ở mắc đi tắm. Vừa mới tắm xong thì nhân có người báo ở phố Sinh-từ có đám đánh nhau ẩn mạng, vội vàng mặc áo chạy đi, bỏ quên dây lưng ấy ở trại. Đến lúc trở về thấy mất, mới trình quan Cầm, nhưng xét ra mãi không ra. Cách ít lâu thì người linh ấy thấy bạn đồng sự là Ng-v-Tiến đeo cái đồng hồ và giây đồng hồ ấy cầm tay, liền nhận rõi trình quan Cầm. Hỏi thì Ng-v-Tiến khai là đồng hồ ấy mua của Hoàng-v-Chác là cu-li làm ở trại sở cầm và giây thì mua của một người tên là Huyên đã lâu. Nương hỏi người cu li không nhận bán đồng hồ ấy. Đến khi giải đến tòa thì bên nguyên đơn nghe thấy Ng-v-Tiến xui người cu li cứ nhận để lo luật-sư cãi gỡ tội cho, liền vào trình quan Biện-lý cho nên người cu li ấy được vô can. Nay đối chất thì Ng-v-Tiến vẫn giữ lời cung trước tòa hỏi chứng tá và bên nguyên, rồi hoãn để nghị án.

HIỆU BÁO-CHÍ :

CHASSAGNE

59, Rue Paul-Bert, Hanoi

Có bán đủ cả các thứ thuốc

NÊN HỎI QUYỂN MẪU HÀNG (CATALOGUE) Ở ĐÂY

TOU-FOU???

Tou-fou là tay đóng trò chớp bóng có giá-trị

CỦA HIỆU

INDOCHINE-FILM

Sánh bằy được với những tay sành sỏi

"Chẳng bao lâu tả sẽ được mục-kích VUA GIẢI BUỒN này trên màn ảnh các rạp ở Đông-pháp.

Bội tín. — Dương-văn-Phan và Khúc-văn-Thăng làm nghề buôn gai có nhận của một người tên là Nguyễn thị-Phá 65 đồng để mua gai hộ, nhưng khi nhận được món tiền ấy rồi thì không mua mà đòi thì không trả nữa nên người đàn bà ấy phải đi kiện là bội tín. Hôi thì bên bị không nhận lẽ gì. Nhưng có đủ chứng cớ nên tòa phạt tên P an và tên Thăng mỗi tên 3 tháng tù.

Được đại xá. — Lê-văn-Bực làm nghề gác cửa bị Tòa phạt vắng mặt ngày 19 tháng 5 năm ngoái về việc đánh người bị thương, có xin kháng án. Nay nhân có dịp đại xá thì người ấy được vô can.

Hội Khai-trí tiến-đức. — Hội đồng quản trị hội Khai-trí tiến-đức định đến ngày 15 mars hồi 3 giờ chiều sẽ họp tại nhà hội-quán để bàn các việc sau này :

1· Xét về tình hình trong hội.

2· Định công việc kỳ đại hội-đồng

3· Việc linh tinh.

Ngạch Học-chính. — Các cô giáo học tập sự có tên sau này đều được thăng giáo-học bang tám, kể từ ngày 15 septembre 1924 trở đi :

Melles Nguyễn-thị-Giếc, có bằng thành-chung, bằng tiểu-học tây và bằng cao đẳng tiểu-học tây.

Trần-thị-Cúc, có bằng thành-chung, bằng tiểu học tây và bằng cao-đẳng tiểu-học tây.

Nguyễn-thị-Thi, có bằng thành-chung, bằng cao-đẳng tiểu-học tây.

Các viên giáo học tập sự có tên sau này đều được thăng giáo học hạng tám :

Kể từ ngày 18 septembre 1924 trở đi :

MM. Nguyễn-đức-Huân, có bằng thành-chung và ban sư-phạm và bằng tiểu-học tây.

Phùng-đình-Tín, có bằng thành-chung và bằng cao-đẳng tiểu-học tây.

Vũ-văn-Sinh, có bằng thành-chung, và bằng tiểu-học tây.

Nguyễn-thuy-Hưng, có bằng thành-chung, bằng tiểu-học tây và bằng cao-đẳng tiểu-học tây.

Kể từ ngày 1er octobre 1924 trở đi :

MM. Vũ-Trang, có bằng thành-chung ; Tiêu-quang-Cận, có bằng thành-chung.

Kể từ ngày 4 décembre 1924 trở đi :

M. An-viễt-Chân, có bằng thành-chung.

Thuyền chuyển trong ngạch Công-chính. — M. Đinh-ngọc-Am, thư ký hạng tư sếp ga Lang-giai nay đổi đi Nam-định.

M. Phạm-Mậu, thư ký hạng sáu ở Phủ-đoàn nay đổi đi Lang-giai thay M. Đinh-ngọc-Âm.

MM. Nguyễn-văn Qui và Ng-văn-Hiền thư ký hạng sáu nay đổi vào Vinh để tùy thuộc quan chánh kỹ sư quản đốc đường xe lửa Vinh Đông-hà bổ dụng.

Giới thiệu sách mới. — M. Ng-mạnh-Khoa ở Đình-xuyên Hà-đông có gửi tặng bản-báo một quyển sách nhan là *Khải-đồng* là sách quốc ngữ vỡ lòng mà ông đã soạn ra. Sách chia làm mười mục, đặt thành từng câu bốn chữ một, có vần cho trẻ dễ đọc. Sách in ở Nghiêm-hàm ấn quán dày 22 trang, giá bán là 0 $ 06. Vậy xin giới thiệu để độc giả biết.

Giới-thiệu sách mới ;

KIM-VÂN-KIỀU

Tiểu thuyết

tức là quyển Thanh-tâm Tài-tử

Sách giấy 300 trang giá . . . . . 0 $ 85

Cước . . . . . 0 . 15

Mua buôn và mua lẻ xin gửi mang-đa và thơ cho :

M. PHAN-BÁ-CAN

81 bis Rue du Chanvre, Hanoi

Ngạch quan lại. — M. Hoàng-huân-Trung, bổng-lộ tự tiếu khanh (5.1), án-sát hạng nhì tỉnh Kiến-an, nay được thăng Quang-lộc tự thiếu khanh (4.2).

M. Vũ-phạm-Giáp, thừa phái hạng năm huyện Đại-từ (Thái-nguyên), được phép nghỉ 20.

M. Nguyễn-thúc-Đạt, thừa phái hạng nhất, huyện Đại-từ nay kiêm chức lục sự tại tòa án đệ nhất cấp hạt ấy.

M. Nguyễn-ngọc-Toản, thừa phái hạng ba châu Vũ-nhai (Thái-nguyên), nay đổi đi Hà-giang thay M. Bế Ái, tạ thế.

Cái nạn hàng ngày. — Hồi 9 giờ sáng ngày 6 mars vừa rồi, Ng-văn-Luyện, 16 tuổi, làm bồi ở tàu *Yvonne*, trong khi cu-ly qua sang đường bờ sông, thì bị cái ô-tô số 1627 của M. Vũ-văn-Thanh, thầu khoán ở Hải-phòng, do một người chauffeur là cầm máy, đụng phải ở mé bên trên cột đồng hồ đường bờ sông. Luyện bị ngã, chân bị thương. Lập tức chở lên sở Cầm rồi đưa vào nhà thương Bảo-hộ buộc thuốc xong lại về nhà. Hiện còn đương xét xem lỗi tại bên nào.

Chiều hôm nay hồi 2 giờ, chiếc xe ô-tô số T. 2.105 do một người tài sẽ là cầm máy, đi đến trước cửa nhà máy khuy, đụng phải cái xe nhà công đi về một chiều ; xe này có cô Ng-thị-Chính ở số nhà 22 phố hàng Muối đi học trường Lò-đúc. Cái xe bị gãy mất cái tay xe, may không việc gì đến người, còn người kéo xe cũng sát xoàng ở chân và ở đầu gối thôi. Không biết cái nạn này lỗi tại bên nào ?

Cũng ngày hôm ấy, hồi quá 5 giờ chiều, một con bé con tên là P smthị-Nhân, 11 tuổi, ẵm đứa bé tên là Tý, lên 3 tuổi, đi ở đường Huế cũng bị một chiếc ô tô đụng phải, nhưng may thị Nhân không việc gì cả, còn đứa em nó tuy trôn, không có thương tích gì, nhưng cũng phải đem vào nhà thương để khám xét.

Hội Trí-trí. — Đến tối thứ năm 19 tháng 3 năm 1925, đúng 8 giờ tối, hội Trí-trí sẽ họp đại-hội đồng thường niên.

Xin mời các ngài đến dự họp để bàn các việc sau này :

1. Tờ trình của ông hội-trưởng về việc hội trong năm 1924 ;

2. Tờ trình của ông phó hội-trưởng về việc lý tài của hội ;

3. Tờ trình của ông phó hội-trưởng về việc các tiểu-chi các tỉnh ;

4. Tờ trình của ông đốc-học về việc học ;

5. Đọc tờ biên-bản của ban kiểm sát về việc lý-tài của hội trong năm 1924 ;

6. Đọc tờ biên-bản của ban kiểm sát về tư-viện và đồ đạc của hội ;

7. Xem và duyệt-y sổ chi thu năm 1925 ;

8 Duyệt-y sổ kết toán năm 1924 ;

9 Bàu lại các hội-viên tòa trị sự năm 1925 ;

10 Các việc vặt.

Ngài nào bận việc không đi dự hội-đồng được, xin ấy quyền cho một ông hội-viên khác thay mặt, để kỳ đại-hội-đồng này bàn được việc (khoản thứ 13 trong điều-lệ hội).

* * *

Đến thứ năm 12 tháng ba tây này, hồi 8 giờ tối, ông tú Đoàn-châu Nguyễn-hữu-Tiếp sẽ nói về chuyện về « Các cụ nước ta đi sứ Tàu ».

Đến thứ năm 26 đến lượt quan bác-sĩ Lamourenx sẽ nói chuyện về « Bệnh lao và những cách phòng bị (La Tuberculose et des moyens de s'en préserver) ».

Trí-trí hội kính-đạt.

Thuốc phiện của ai ? — Chuyến xe lên số 12 ở Na-cham ra Hà-nội hồi 12 giờ 45 ngày 3 mars vừa rồi, ông sếp ga Hà-nội lên khám trên toa hạng tư, thấy có một gói như gói quần áo của ai bỏ quên dưới gầm ghế ngồi, bèn cho đem vào phòng giấy nhà ga để xem có ai đến nhận thì giả. Để mãi từ hôm trước đến hôm sau, nghĩa là quá 24 giờ, cũng không thấy ai đến nhận cả, đến khi đem mở ra xem thì thấy ngoài thì quần áo mà trong thì có ba bánh nhựa thuốc phiện, cân nặng tổi ngót 3 cân tây.

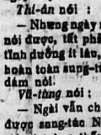
Sở chỉ-huy công phá Toàn quyền, ở số 59 đường Quan-thánh, cần dùng một người gác ban đêm, lương mỗi ngày định là 0 $ 30. Ai muốn làm đến đấy mà hỏi.

VÌ ĐI XA MÀ BÁN

Một cái xe ô-tô « Renault » 10 mã-lực kểu xe 1923, còn tốt lắm. Các đồ phụ tùng rất nhiều. Giá 1.900 đồng.

Hỏi tại M. BARY, 87, đường hàng-bông Hanoi.

PHARMACIE FRANÇAISE & INDIGÈNE

Pharmacie Mantès

64, RUE PAUL-BERT, HANOI

DẦU-GAN-CÁ-VIỆN

(Capsules perles de foie de morue)

Mỗi ngày uống bốn viên, chừng 3 viện, chiều 2 viên, trước khi ăn cơm.

Giá mỗi lọ : 0 $ 80

[illegible]

Cuộc đánh số lập đài kỷ-niệm các chiến sĩ trận vong. — Đến ngày 1er Mai 1925 thì mở số. Một số thứ nhất được 10.000 p. 00 ; hai số sau mỗi số được 5.000 p. 00 ; năm số mỗi số được 1.000 p. 00 ; mười số mỗi số được 500 p. 00 và 100 số mỗi số được 100 p. 00. Tại bản-quán có bán vé. Giá mỗi vé 1 p. 0). Gửi đi các tỉnh, xin định thêm tiền cước gửi thư-phải-lại (recommandé).

Các ngài mua mau kẻo hết.

TẠI TRƯỜNG QUANG-VĂN

17, Rue des Briques, Hanoi

Lớp dạy riêng cho các nữ học-sinh thi bằng cơ-thủy tối-nghiệp đã bắt đầu học từ hôm 2 Mars 1925

Lớp lý học từ 12 giờ trưa, đến 2 giờ chiều. Tiền học một tháng là 2 $ 00.

Còn lớp năm thứ nhất (1ère année) và lớp thứ-ký (cours des secrétaires) cũng đã học từ tối 4 hôm 5.

Lớp nào cũng có hai ông giáo và phần nhiều là học về pháp-văn và toán-pháp.

Những giấy xin học phải nộp tại buổng ông đốc từ 8 giờ đến 10 sáng. Phải đính thêm cả bản khai-sinh nữa.

Trường lại lập ra một cuộc nói truyện riêng về việc học.

Vậy ngài nào có vấn-đề gì hay muốn hỏi, xin gửi đến cho ông đốc biết trước, nhà trường rất lấy làm hoan-nghênh.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Vớt được xác. — Hồi 8 giờ ngày 6 mars ngoài ta với được một cái xác một người chừng 60 tuổi, nghe đâu là người lái đò cũ, ở gần chỗ bến đò cạnh sở Xi-măng.

K ám không có thương tích gì, thì đã cho mang vào nhà xác.

Chết vì bệnh dịch mùa. — Ngày thứ sáu mới rồi, người ta thấy một cái xác đứa bé con gái chừng 4 tuổi vứt ở chỗ bãi đất không đường Bonnal. Xét ra thì đứa bé này chết vì bệnh dịch mùa, hiện đã cho mang vào nhà xác.

Xe đụng nhau. — Hồi quá 3 giờ chiều thứ sáu vừa rồi, một chiếc xe bò do một người dân-bà kéo, khi đi tới ở đường O'dhendal thì đụng phải một cái xe tay của tên Trọng ở phố ấy. Chiếc xe tay bị vỡ mất cái bọm xe.

Ngựa lồng. — Hồi quá 9 giờ sáng thứ sáu vừa rồi, con ngựa kéo chiếc xe của M. Simond đo tên Hữu cầm cương, khi đi tới đường Paul Bert, thì lồng lên, chạy mãi tới đường O'dhendal người cầm cương mới trì được. Người cầm cương cũng bị thương mấy đến ở đầu, đã vào nhà thương buộc thuốc xong rồi về.

Cuộc đánh số lấy đồ đạc. Ông phó hội-trưởng hội Haiphong hội Ái-hữu các nhà cựu chiến-sĩ ở Bắc-kỳ mới đặc cách được phép lập một cuộc đánh số lấy đồ đạc để lấy tiền giúp vào hội ấy.

Giá mỗi vé định là 5 hào và số vé bán không được quá hạn 4.000 cái.

Cuộc số số định vào ngày 4 avril 1925 do hội-đồng quản-trị hội ấy trông coi và quan Độc-lý Haiphong kiểm soát.

Bàu lý-trưởng. — Việc bàu lý-trưởng làng Hàng-kênh ngày nọ các báo đều đăng là Vũ-trọng-Kinh trúng cử thì nay lại có tin đến thứ năm sau 12 mars đúng 9 giờ sáng, sẽ bàu lại tại tòa án tỉnh Kiến-an.

Những cuộc vui ngày hôm qua. — Suốt ngày hôm qua thật là lắm cuộc vui, nào lễ nhà thờ, nào làng Cầm đánh cờ người, nào làng Hàng-kênh đánh vật, nào đua ngựa, nào đá bóng, chỗ nào cũng đông chật những người. Lại được một điều vừa lòng cả mọi người là trời tạnh ráo, tha hồ cho ai nấy phô lịch khéo sang không còn phiền về công nỗi lắm kỳ như đó nọ.

Trẻ con lạc. — Hồi 11 giờ ngày thứ bảy tên Xuân thị-Rau lại sở Cảm trình rằng đứa con gái tên là Xuân-thị-Rưa lên 5 tuổi tự nhiên lạc nhà đi đâu mất. Nhà thị Ban ở Hà-lý gần cầu xe hỏa nên có người sợ rằng đứa bé ra cầu chơi ngã xuống nước thì khốn.

Thậm trạng. Sáng hôm chủ-nhật người ta thấy ở Quai-du Maréchal Foch có cái tử-thi tên Trần-v-Tiến 29 tuổi thì lập tức đã đưa vào nhà xác để khám nghiệm.

NAM-ĐỊNH

Việc cướp làng Đô-hoàng. — Báo quán tiếp được bài sau này :

Ngày 28 février mới rồi tôi nhân có chút việc về làng, hồi 10 giờ đêm hôm ấy bị lũ cướp nước 20 đứa vác cái nhà ngói tôi nằm, lấy mai đào tường, lấy búa bổ cửa làm cho tường của tan hoang, mà xông vào trong nhà được, tôi có bao nhiêu đồ vật quần áo, và tiền bạc cùng các giấy má linh tinh cần hộ bị chúng lấy sạch sành sanh cả, chúng lại bắt được tôi đ ưa tôi ra ngoài đầu làng chúng mới tha cho về.

Bọn cướp này khi vào trong nhà tôi chúng đốt đuốc sáng như ban ngày, tôi trông được nhiều đứa quen mặt lắm, tôi biết đích tên được 2 đứa là người làng Nhuộng giáp làng tôi, còn thì những đứa lạ mặt cả, nên khi chúng vào thả tôi ra tôi nhân có người làng đến cứu đông lắm, tôi lập tức hô đuổi kịp được toán cướp thì toán nó vừa đánh vừa chạy, đến quãng ngã tư làng Nhuộng và quãng đường ấy có ba ngả, chúng tản tác đều chạy thoát vào trong làng Nhuộng ấy, người dân tôi tinh xông vào trong làng ấy đuổi bắt, nhưng kêu mãi k ông thấy người nào ở trong làng ấy ra, nên người dân tôi đành phải trở về.

Tôi đã có trình quan huyện, hiện quan huyện khám xét rõ ràng. Tôi nước ao rằng quan trên sẽ cho đo hàm ira xét cho ra bọn cướp này thì không những là hạnh phúc cho tôi, mà lại là sinh phận cho lương dân lắm. Còn về phần tôi, thì tôi xin hứa rằng : nếu người nào mà đò thám ra được các thứ tôi đã mất đó thì xin tặng 50 đồng bạc.

Hoàng-Tường

Thưởng hàm. — Các viên-chức có tên sau này đều được thưởng hàm :

Quang-lộc-tự thiếu-khanh (4-2) : M. Nguyễn-xuân-Kiệt, chánh ngự-phẩm (5 1), án-sát hưu-trí.

Hàn-lâm viện kiểm thảo (7-2) : M. Phạm-phu-Giảng, hàn-lâm điển tịch, nguyên tư-vấn nghị-viên, quản làng Hoành-tu phủ Xuân-trường.

(Xem tiếp báo ba, một thể loại).

---

số 186

THUỶ-HỬ

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Người ấy nói :

— Khi đó đầu mới đến đây, có một người quấn miếng vải trắng ở cánh tay bên đông tại chỗ công-đường, tức là thôn quản-đinh đó.

Vũ-tùng nói :

— Có phải người mặc áo lụa xanh đứng ở bên cạnh viên quản-đinh đó không ?

Người ấy nói :

— Chính phải đó.

Vũ tùng nói :

— Khi ta sắp bị đánh sái-vụ-bổng, có phải người ấy xin tạm hoãn cho ta đó không ?

Người ấy nói :

— Chính phải đó !

Vũ-tùng nói :

— Thế thì lạ lùng thật ! Ta đây là người huyện *Thanh-hà*, ông ta là người ở *Mạnh châu*, xưa nay không quen biết nhau bao giờ, cớ sao lại tử-tế với ta như thế ? Tất có duyên cớ chi đây. Ta bây xin hỏi : Ông ta quản-đinh ấy họ tên là gì ?

Người ấy nói :

Ông ta họ *Thi* tên gọi là *An*. Xưa nay vẫn giỏi về ngọn quyền bổng, cho nên người ta thường gọi là *Kim-nhôn-bưu Thi-an*.

Vũ-tùng nghe nói, liền bảo rằng :

— Ông ta tất là một tay hảo-hán, nhà ngươi hãy đi mời ông ta đến đây nói chuyện với ta, bấy giờ ta sẽ ân nặng. Nếu không thì ta nhất định không ăn một chút chi nữa.

Người ấy nói :

— Viên tiểu-quản-đinh đã dặn chúng tôi rằng cấm không được nói chi cả, đợi trong nửa năm hoặc là ba tháng, bấy giờ người sẽ ra hầu chuyện ngài.

Vũ-tùng nói :

— Nhà ngươi chớ nói càn, cứ đi mời viên tiểu-quản-đinh ra đây nói chuyện với ta.

Người ấy không dám đi mời, *Vũ-tùng* hầm hầm nổi giận, người ấy sợ hãi, bất-đắc-dĩ phải vào nói với viên tiểu-quản đinh. Hồi lâu bỗng thấy viên tiểu-quản-đinh là *Thi-an* đi đến, trông thấy *Vũ-tùng*, tức thì sụp lạy.

Vũ tùng vội vàng đáp lễ lại mà nói rằng :

— Tôi là một tên tội-tù ở dưới quyền ngài, xưa nay chưa được bái yết ngài lần nào. Hôm trước ngài đã cứu cho không phải đánh đòn, từ bấy đến nay lại hàng ngày sai người đem cho rượu ngon thịt ngon, đối đãi rất tử tế, mà chưa từng sai khiến một việc gì. Thế thì chúng tôi vô công mà ngồi ăn không tự nghĩ sao cho đành dạ !

Thi-an đáp rằng :

— Bẩm ân tôi nghe tiếng đại-huynh từng-lãy, khác nào tiếng sấm vang tai, tiếc rằng đường-sá xa-xôi, không làm thế nào mà được bái yết. Ngày nay may sao đại-huynh tới đây, tôi muốn ra tiếp chuyện, nhưng chưa biết lấy chi làm lễ tương kiến, cho nên vẫn còn dụt dè ; ở thiện mà chưa dám ra vậy.

Vũ-tùng hỏi rằng :

— Vừa rồi tôi thấy tên người nhà nói cho tôi được biết là ngài định trong khi nửa năm hoặc ba tháng, bấy giờ sẽ cùng tôi nói chuyện, chẳng hay ngài định nói chuyện gì ?

Thi-an nói :

— Tên người nhà tôi ngu dốt không biết gì, đem chuyện đến nói trước với đại-huynh, chứ cái việc tôi định nhờ đại-huynh lấy không thể với vàng được.

Vũ-tùng nói :

— Nếu vậy thì khiến tôi buồn-bực xiết bao, bấy giờ xin ngài cứ nói cho tôi được biết là ngài định sai tôi về việc gì.

Thi-an nói :

Tên người nhà tôi đã chết nói ra thì tôi phải nói. Nguyên tôi thấy đại-huynh là bậc trượng-phu, tôi muốn nhờ một việc, nhưng việc này tất phải tay đại-huynh, mới nó thể làm nổi. Ngặt vì đại huynh ở xa mới đến, khi lực chưa được sung túc, vậy xin đại-huynh hãy nghỉ ngơi trong nửa năm hoặc giảm ba tháng, khiến cho khí-lực được sung túc như thường, bấy giờ tôi sẽ xin thưa chuyện.

Vũ-tùng nghe nói, cả cười mà rằng :

— Nã từ trước tôi bị bệnh sốt rét trong ba tháng trời, lại nhân lúc rượu say, mà tôi chỉ đấm đá một hồi, còn đánh chết được con hổ lớn ở *Cảnh-dương-cương*, huống chi ngày nay.

Thi-an nói :

— Nhưng ngày nay thực chưa có thể nói được, tất phải đợi cho đại-huynh tỉnh dưỡng ít lâu, khiến cho tinh-thần được hoàn toàn sung-túc, bấy giờ tôi mới dám nói.

Vũ-tùng nói :

— Ngài vẫn cho tôi là khí lực chưa được sung-túc. Nếu vậy thì hôm qua tôi có trông thấy một tảng đá xanh ở trước *Thiên-vương-đường*, dám hỏi tảng đá ấy nặng độ bao nhiêu cân ?

Thi-an nói :

— Có lẽ nặng đến bốn năm trăm cân.

Vũ-tùng nói :

— Bây giờ ngài hãy cùng tôi ra đây, thử xem *Vũ-tùng* này có mang nổi hay không ?

Thi-an nói :

— Hãy xin ngài xơi rượu xong, rồi ta cùng đi.

Vũ-tùng nói :

— Hãy đi đã, rồi trở về nồng rượu cũng chưa lấy gì làm chậm.

Hai người cùng nhau đi ra phía trước *Thiên-vương-đường*. Bọn tội tù trông thấy, *Vũ-tùng* cùng đi với tiểu-quản-đinh, ai nấy đều đứng dậy cúi chào.

Vũ-tùng sẽ lay tảng đá xanh một cái, rồi cả cười mà rằng :

— Lâu nay tôi lười biếng lắm, không biết có mang nổi hay không.

Thi-an nói :

— Tảng đá này nặng kể hàng bốn năm trăm cân, ta cũng chớ nên coi thường vậy.

Vũ-tùng lại cười mà nói rằng :

— Ngài tưởng tôi thật không mang nổi đó chăng. Xin các người hãy đứng tránh ra, để *Vũ-tùng* này nhắc lên coi thử.

Vũ-tùng tức khắc xoay trần một nửa, người ra, quấn áo vào ngang mình, rồi hai tay sẽ ôm tảng đá xanh ấy nhắc cao bằng lên ba bốn xuống mặt đất. Chỗ mặt đất ấy quăng xuống thành một cái hố sâu độ m t thước vậy.

Bọn tội-tù trông thấy, đều lấy làm kinh ngạc. *Vũ-tùng* lại lấy cánh tay bên hữu thò xuống dưới hố, mèo tảng đá lên mà tung cao lên trên không, cách mặt đất độ hơn một trượng, rồi lại lấy hai tay đón mà đỡ lấy, địa-dàng đặt xuống chỗ cũ.

Khi đặt tảng đá xuống chỗ cũ rồi, quay lại nhìn *Thi-an* và bọn tội-tù kia, mà nét mặt không thấy đỏ, trông ngực không thấy đánh và miệng vẫn không thấy thở hơi.

Thi-an chạy lại ôm lấy *Vũ-tùng*, rồi lại sụp lạy mà bảo rằng :

— Đại-huynh không phải người thường, thật là một vị thiên-thần giáng-hạ !

Bọn tội-tù cũng đều sụp lạy mà thưa rằng :

— Ngài thật là một vị thiên-thần giáng-hạ !

Thi-an mới *Vũ-tùng* về nhà riêng ngồi. *Vũ-tùng* nói :

— Bây giờ xin ngài hãy ngồi lại cho tôi được biết là ngài định sai tôi việc gì.

Thi-an nói :

— Đại-huynh hãy nghỉ ngơi cho khỏe mệt, rồi sẽ thưa, nay tôi xin kiếu, ở sẽ xin thưa chuyện.

(Còn nữa)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Rượu bổ-đào:

TONIQUE TONKIOIS

Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo hình tự-nhiên in ra đây, chứ không như có mấy thứ thuốc vẽ những hình lạ, làm trò-cười cho trẻ-con và người có trí khôn thì không ai có thể tin được!

Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm to!!!

Ngày mùng 7 tháng năm, niên-hiệu Khải-định thứ ba, tòa Nội-các phụng lời châu phê rằng:

Chiếu nay đại được phòng của MONTÈS qui-công, có chế nên một thứ rượu bổ để tăng ngự dạng qua rất hay, đáng nên gia thưởng, trước lục phê thị gửi cho qui được phòng chế-tạo để tỏ thành-ý.

Khâm thử.

以寫有補定三年五月初七日內閣奉 奉硃批依議欽此

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai dã dùng mà chê được! *Giá bán rất rẻ: 2$25 một chai lớn; từ sáu chai giờ lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kê những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-che MONTÈS

54, Phố Trang-tiền, Hanoi

HANOI

Xin xem tiếp theo ở trang thứ tư tờ báo này.

茂 MAO-SENG 盛

57, Rue Jean-Dupuis (Phố Mới), Hanoi

MÁY MỚI SỐ 243

Hiệu tôi mở từ năm 1889, kể được 31 năm chuyên nghề làm các thứ gạch hoa, cống, chấn-song bằng xi-mo. Được nhiều giấy khen của Nhà-nước.

Hàng tốt, giá cũng hạ, vì hiệu tôi muốn mong đông khách.

Qui-khách có dùng, xin mời chiếu cố.

3245 MẬU-THỊNH kính cáo.

NHÀ BÁ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÁO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đau mỹ-mắt, đau mắt, đau đa màng mắt, chảy nước mắt.

Muốn chữa khỏi các bệnh ấy thì nên dùng:

Thuốc Ciella

Giá một lọ: 0$50

Có bán tại: Nhà Ba-chuông, Hanoi

Chánh cựu-phẩm văn-giai (9-1): MM. Bùi-đức-Phu, chánh hương-cả Xuân-Bảng, phủ Xuân-trường; Phạm-đi-Khánh, tổng-sự Ninh-mỹ huyện Hải-hậu.

Tùng cửu-phẩm văn-giai (9-2): MM. Phạm-v-Tiến, thư-ký tại sở xen-đầm Nam-định, quán làng Tây-đạo, huyện Nam-trực; Vũ-bách-Biểu, hội-thơ sở công-chính, quán ở Nam-định; Vũ-văn-Kiểm, thư-ký hạng ba, ngạch tòa sứ quán làng Qui-phú, huyện Nam-trực.

Tùng-cửu phẩm bát-bộ (9-2): MM. Ng-văn-Tến (á-địch Ý-yên, quán làng Quảng-điền, huyện Ý-yên; Phạm-hữu-Kế, tuần-huyện Ý-yên, quán làng Kinh-thanh.

Tùng bát phẩm đội-trưởng (8-2): M. Nguyễn-văn-Miễn, tây phái tòa sứ.

Chánh cửu phẩm đội-trưởng (9-1): M. Hồ-v-Xuân, quản cảnh-sát Nam-định; Ng-văn-Tung phó quản Nam-định.

Tùng cửu phẩm đội-trưởng (9-2): MM. Đặng-công-Bảo, Ng-v-Khoa cai cơ Nam-định; Bùi-v-Uy, phó đội cảnh-sát quản làng Hậu-bổi, huyện Mỹ-lộc; Vũ-hữu-Nghi, linh cảnh-sát quản làng Phương-trường, huyện Nam-trực.

VIỆT-TRÌ

Nhỏ ăn phận nhỏ. — Bọn linh cảnh-sát đi gác các bến tàu thủy, xe-hỏa thường hay dinh những hành-khách nào ngủ ngày ngủ lúc sắp xuống tàu lên xe là bỏi thế rồi vặn vẹo là đem chỉ trong thế không đòng, bắt vào bóp để mong đến chỗ vắng người ta nói thầm với mình và đưa tay cái gì chăng. Cái thói ấy đã chẳng ai lạ gì rồi. Mới đây một chú ý bắn quen nhỉ, lại giở cái ngón ấy ra, thế nào bị bắt quả tang thì nay đã phải giải lên Phú-thọ xét xử.

Cái gì thế? — Chuyến xe-lửa ở Lao-kay xuống chiều chủ-nhật, khi tới Việt-trì thì các hành-khách được chứng kiến một việc kỳ-khôi ở trước cửa ga-ga. Số là sở Thương chính được tin báo chuyến xe ấy có người tải thuốc phiện lậu liền phái người ra khám ba người đàn bà, hai người ta và một người Khách, khám hết hòm rương khăn gói và trong mình cũng không thấy gì đã nản chí. Đến khi nắn đến cái chỗ... ấy thì thấy cái gì cồm cộm, người ta liền bắt ba mụ lật lên thì thấy mỗi cái đùi có một cuộn nhựa kếch sù. Đến khi hỏi lại còn cãi rằng: ô hay! cái gì ai đem buộc vào đùi tôi thế này? Cả ba thím, một thím thật và hai thím giả đều phải sở Thương chính mời ở lại Việt-trì cả.

LAO-KAY

Bội-tín ba trăm bạc. — Đặng-viên-Quan, 22 tuổi, ở chợ Chu, nhân có Mme Hoàng-thị-Ru, buôn-bán ở Lao-kay gửi một hòm tiền, thì lấy ngay 300 đồng rồi trốn mất. Mme Ru đã có đơn thưa, chắc rồi thế nào cũng bắt được.

BẮC-NINH

Mưa ra gạo. — Từ sáng ghé-gớm đến giờ không hột mưa nào, đồng cạn hết nước. Các nhà nông gia đã quyết rằng cái mùa này là ông cả vị ruộng nẻ toác, cây khô lá vàng. Giá gạo mỗi ngày một khác, cứ kém-dần mãi, ai trông thấy thế cũng thích gạo lại. Suốt vùng này mong mưa như khát nước, chỗ này cứu đào, chỗ kia tá đảo mãi tới hôm nay mới thấy lác đác vài hạt mưa phùn, trông chỉ tươi cây lắm đất được ít nhiều, chớ cũng không gì thấm gì. Mong rằng rồng xanh nên thương đến kẻ nông phu ba giới mà tới đi nước mưa xuống thì thật là mưa ra gạo, ra tiền vậy. Hải-Vân.

SƠN-TÂY

Ngày cất đám quan tuần Mông-phụ. — Tin buổn quan Tuần Phụ ở Mông-phụ tạ thế, bản-quán đã đăng ở số báo ngày hôm qua. Nay lại mới tiếp được tin rằng đến ngày 21 tháng hai ta tức là 15 mars này sẽ làm lễ cất đám an-táng tại qui-xã.

Bản-quán lại xin có lời kính viếng quan Tuần Phụ và chia buồn cùng quí-quyến.

CÁO PHÓ

Chúng tôi lấy làm đau-đớn cáo-phó để các cụ, các quan, các ông, các bà và các thân bằng cố hữu biết cho rằng, phu-quân, thân-phụ, nhạc-phụ, tổ-phụ, chúng tôi là:

ÔNG PHAN-KẾ-TIÊN

Kỷ-mão khoa cử-nhân

Nguyên Phúc-yên Tuần-phủ trí-sĩ hưởng thọ 70 tuổi

đã tạ-thế ngày 13 tháng hai năm Ất-sửu, (7 mars 1925) tại nhà chính-tẩm ở làng Mông-phụ, tỉnh Sơn-tây.

Chúng tôi định đến hồ 10 giờ sáng ngày 21 tháng hai ta (15 Mars 1925) làm lễ an-táng tại bản-xã.

Vị-vong-nhân: Đỗ-thị Lạp, thị-Nhã.

Thừa-trọng tôn: Phan-kế-Diêu,

Cô-tử: Phan-kế-Giuật, Toại, Tuyển, Nhu, Viễn.

Tế-tử: Phạm-ngọc-Tham, Lê-Hồ, Lê-huy-Thông, Giang-khánh-Hòa.

Đồng gia quyến kính cáo.

Lời đăng báo này thay giấy cáo-phó.

Thưởng hàm. — Các viên chức có tên sau này đều được thưởng hàm:

Chánh cựu-phẩm đội-trưởng (9-1): M. Phạm-văn-Sơ, đội cơ Sơn-tây.

Tùng cửu-phẩm đội-trưởng (9-2): MM. Lê-nha-Nhã, cai lệ Sơn-tây; Phan-bá-Y, cai cơ, quán làng Ba-phúc, phủ Quốc-oai.

BẮC-GIANG

Ân thưởng. — Quan án Phan-đình-Hòe, mới mông ân được thưởng kim-khánh. Sự ân thưởng lấy thực là đích-đáng lắm.

PHÚ-THỌ

Cuộc t ể dục. — Có mấy nhà ham chuộng thể dục đã họp nhau để mở một hội đá cầu *foot-ball* trong tỉnh Phú-thọ. Các tỉnh không mấy nơi là không có những hội thể dục như đánh quần *tennis*, đá cầu *foot-ball*, vân vân. Nay ở Phú-thọ lập ra một hội như thế thì ta thật lấy làm mừng cho các bạn thanh-niên lắm.

Mong rằng hội đá cầu này chóng thành lập và nay mai lại có thêm được hội đánh quần nữa.

Thưởng hàm. — Các viên chức có tên sau này đều được thưởng hàm:

Chánh bát phẩm văn-giai (8-1): M. Ng-đức-Tạo, thừa phái hồi hưu, quán làng Văn-la-thị, huyện Thanh-trì.

Chánh cửu-phẩm văn-giai (9-1) M. Ng-quang-Lưu, buôn bán ở Việt-trì.

Chánh cửu-phẩm đội-trưởng (9-1): M. Ng-duy-Lễ, xuất đội linh cơ ở Phú-thọ.

Tùng cửu-phẩm đội trưởng (9-2): Ng-duy-Hoàng, suất-đội linh cơ ở Phú-thọ.

HƯNG-YÊN

Ngã xe lửa. — Linh đồn Bần-yên-nhân đi tuần ở đường xe-lửa hôm 4 mars thấy gần ga Đình-dù về địa phận làng Hành-lạc có một người bị thương nằm gần đường sắt. Hỏi ra thì người ấy là cai lệ ở huyện Ân-thi, nghe đâu quan huyện sai đi giải một tên trộm cướp nào đó, k i đi xe lửa đến gần ga Đình-dù, tên trộm fly nhảy xuống đường sắt mất. Người cai lệ đuổi theo chẳng may ngã bị thương.

Thuốc phiện lậu. — Ngày hôm 3 mars, sở thương-chính cho người vào khám một nhà kia ở phố B. H. bắt thuốc phiện. Ngay lúc bấy giờ chủ nhà đã phải bắt đưa ra nhà đoan.

YÊN-BÁY

Linh cảnh-sát đánh bạc. — Hồi 11 giờ đêm 24 février vừa rồi, viên cảnh-sát-trưởng có vào nhà Bùi-văn-Cát, tức Tài-Chất bắt bạc thì thấy có đến ba chục người đương đánh bạc. Trông thấy lính vào bắt thì nhiều tay con bạc chạy trốn được, chỉ bắt được tinhiều thôi; mà trong số các người bị bắt ấy lại thấy có hai người lính cảnh-sát.

Thưởng hàm. — Các viên chức có tên sau này đều được thưởng hàm:

Tùng cửu-phẩm bá hộ (9-2): M. Đoàn-hữu-Phái, xã-ích của quan sứ, quán làng Hữu-thanh-oai, huyện Thanh-oai.

THÁI-NGUYÊN

Thưởng hàm. — Các viên chức có tên sau này đều được thưởng hàm:

Tùng cửu-phẩm bá hộ (9-2): MM. Lại-đức-Dậ, làm ruộng ở Thái-nguyên quán làng Đông-hải, phủ Thái-ninh; Trần-x-Lý, lính kiểm-lâm, quán làng Vụ-bản, huyện Bình-lục; Phạm-văn-Nhạo, quán làng Kinh-khê, phủ Khoái-châu.

PHÚC-YÊN

Thưởng hàm. — Các viên chức có tên sau này đều được thưởng hàm:

Hàn-lâm viện biên tu (7-2): M. Ng-khắc-Khoan, giáo thụ, tòng sự tại dinh quan tuần Phúc-yên.

Chánh cửu phẩm đội-trưởng (9-1): Trần-v-Kim suất đội linh cơ Phúc-yên; Chu-v-Khai, lệ mục quán làng Lâm-hồ, phủ Yên-lãng.

VĨNH-YÊN

Thưởng hàm. — Các viên chức có tên sau này đều được thưởng hàm:

Tùng cửu-phẩm văn-giai (9-2): MM. Phan-hữu-Đức, tổng-sự Tinh-huyện quán làng Phú-chính, huyện Bạch-hạc; Phạm-bá-Oanh tổng-sự Đạo-kỳ, quán làng Tiên-mỗ, huyện Yên-lạc; Lê-v-Liên, chánh hương-hội Đông-vệ phủ Vĩnh-tường.

(Xem trang thứ tư)

SẢN-NHIÊN-ĐÀI

Tối thứ hai 9 Mars 1925

QUẢN ÂM DU ĐỊA PHỦ

Nhân ngày rằm và nhân dịp này đang hội chùa Hương-Tích, bản hội diễn lại để các bà, các cô đi thấy hội lại nhớ đến sự tích của đức Phật-bà.

Tích hát này có nhiều câu hát rất hay ở các cửa ngục lại có chỗ những đồ hình pháp như thật, trông rất là ghê gớm, khiếp sợ.

Tối thứ ba 10 Mars 1925

TRƯNG NỮ VƯƠNG

Nhân nay cũng đang hội đền các Hai-bà, bản-hội xin diễn lại để các liệt-quý đến xem lại hồi trưng đền việc bà Trương-Trắc và bà Trương-Nhị báo thù cho chồng và biết cái can đảm của hai vị nữ đế vương của nước nhà.

Thứ sữa tốt thượng hạng

Thứ sữa đặc hiệu Conté của nhà lấy sữa có tiếng thứ nhất ở Hòa-Lan, là một thứ sữa nhiều người yêu, trẻ con cũng vậy, cả mọi người ưa thứ sữa đặc có chất nguyên dùng rất tốt.

Ai có tính khó đến đâu, dùng thứ sữa nay cũng phải vừa lòng.

Bán buôn tại:

COMPTOIRS COLONIAUX CHIRIS

Haiphong. 2270

Tiếng vỏ tay khen, nghe như sấm động

Cách buôn-bán đời xưa, đắt tiền mới được của qui, nếu của rẻ tất là của ôi. Người đời nay thì không thế có khi buôn bán phát đạt, lại dùng thứ của ôi mà bán đắt tiền. Nói tóm lại thì chỉ nên bán giá phải chăng là hơn.

Nay có hiệu bán trà **SÂM-MẬU**, *trà* **HỒNG-THÁI**, *trà* **VẠN-XUÂN** *ở phố hàng Ngang, số nhà 59, các giới quan thường mua dùng, ai cũng phải khen. Trà-vị rất ngon, bán giá phải chăng. Khi nào các ngài tiện dịp đi qua, xin mời vào hiệu* **SÂM-MẬU** *ở phố hàng Ngang, nếm thử một chén hoặc mua cho ít nhiều, đem về pha uống ngắm nghĩ vị ngon, mới biết lời cáo nói không sai vậy.* 2203

Một cái nguy-hiểm trong xã-hội

Trong lúc bắt đầu có mưa bụi này, các bệnh ho, đau màng phổi, nói tóm lại là tất cả các bệnh đau về bộ máy hô-hấp, lại sắp nhiều lắm, vậy cần phải cẩn-thận lắm mới được. Thực thế, bệnh ho không chữa cẩn-thận nguy-hiểm thế nào, tất ai cũng biết. Bệnh lao trong xứ này, nguy-hiểm lắm thay, vì mỗi năm bệnh ấy làm hại hàng vạn con người, bệnh ấy vẫn rình mà làm hại đó. Muốn tránh khỏi bệnh ấy phải giữ buồng phổi cho mạnh khỏe, thì chỉ có một cách là uống

Cachets du Docteur Sofal

0$25 một hộp

Mỗi ngày uống hai cachets (trước mỗi bữa cơm uống một cachet) thì thấy kiến hiệu quả kỳ-diệu.

Nếu phải gió, chớ chịu được thời tiết ẩm nhuận, và giá lạnh, chớ có chờ đợi nữa, nên dùng ngay!

Le sirop Sofal Thiecel

Nhiều thầy thuốc khuyên dùng thuốc ấy trị hết hẳn bệnh.

Giá tiền là 0$90.

Hai thứ thuốc ấy ở hiệu CHASSAGNE, Phố Paul Bert có bán.

Muốn hỏi điều gì hiệu ấy cũng sẵn lòng chỉ bảo cho.

HIỆU BÁN ĐỒ VÀNG BẠC

NAM-BẢO

16, Rue de la Soie, 16

HANOI

Bán đồ vàng, đồ bạc; các thứ mặt đá thực và giả, kinh gọng đồi mồi, đồng hồ quả quít, ô đàn bà, giầy cườm, giầy kim tuyến, giầy nhung, v. v.

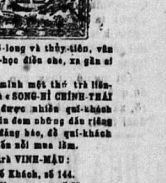
Vàng dùng tuổi và bạc nén.

Thợ khéo kỹ công và giá thực.

217

TRÀ VINH-MẬU

Bản-hiệu khai-trương ở Quảng-đông bản Tân, đã mấy mươi năm nay, có mở xưởng chế-tạo ở Vĩ-đi-sơn, chọn các thứ trà đầu-xuân thượng-hảo-hạng tại trên ngọn cội

cao như liên-tâm, 8-long và thủy-tiên, vân vân, dùng cách hóa-học điều chế, xa gần ai cũng biết tiếng.

Mới đây lại phát-minh một thứ trà liên-tâm nhỏ cánh, gọi là « SONG-HỈ CHÍNH-THÁI DANH-TRÀ » cũng được nhiều qui-khách hoan-nghênh. Nay xin đem những điều riêng của trà VINH-MẬU đáng báo, để qui-khách thường trà không đến nỗi mua lầm.

Các chi-điểm bán trà VINH-MẬU:

Nam-định: phố Khách, số 144.

Hà-nội: phố Hàng-ngang, số 25.

Hải-dương: phố Khách, số 14.

Vinh-Mậu trà hiệu cần bạch

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

Phố Paul-Bert, phố Đồng-Khánh và phố Rollandes

HANOI

Nước-hoa, xà-phòng

Nước Co-lon GIRAUD 70°	Độ chừng một lít:	25 fr. 00
	Nửa lít:	14 fr. 00
Xà-phòng rửa răng ENNEGE. Hộp aluminium.	Một miếng:	2 fr. 00
Xà-phòng rửa răng ENNEGE. Hộp giấy. . . .	Một miếng:	1 fr. 25
Xà-phòng tắm 140 grammes gói giấy bóng.	Một hộp sáu miếng:	10 fr. 50
Gương tay. Cạnh soi. Khung bằng jone nickelé 16 × 11 c/m.		15 fr. 00
Da liếc dao. Gỗ sơn hai mặt có da. Vỏ ngoài bằng carton 28 c/m.		6 fr. 50
Dao cạo thường. Lưỡi trũng.		10 fr. 00

TÉLÉPHONE N° 126 — BOITE POSTALE N° 40 — Adr. Tél.: MAGASINRUN

Những bao xi-măng "Le Coq" không bán chỉ để cho khỏi, các cửa hàng đều có cả. Bạn không nên lầm tiệm biển ở phố hàng gai số nhà 83.

HÀ GIANG

Thưởng hàm. Các viên chức có tên sau này đều được thưởng hàm :

Chánh cửu-phẩm văn-giai (9-1) : M. Vương-văn-Thịnh, bang tá Hoàng-su-Phì.

TUYÊN-QUANG

Thưởng hàm. — Các viên chức có tên sau này đều được thưởng hàm :

Chánh bát phẩm văn-giai (8-1) : M. Ma-doãn-Thanh, bang-bá châu Chiêm-hóa.

THÁI-BÌNH

Truy tặng. — M. Ng-đạo-Quán, hàn-lâm viện thị-độc (5-1) tri-phủ hạng nhất; thương-tá Thái-bình, tạ thế ngày 21 janvier vừa rồi, nay được truy-tặng hàn-lâm viện thị-giảng học-sĩ (4-2).

NINH-BÌNH

Thưởng-hàm.—Các viên chức có tên sau này đều được thưởng hàm :

Chánh cửu-phẩm văn-giai (9-1) : M. Vũ-văn-Khai, tổng-sư Dương-vũ huyện Gia-khánh.

Tùng cửu phẩm văn-giai (9,2) : MM. Vũ-tu-Thử, tổng-sư Yên-vân, quán làng Trác-nội, phủ Thái-ninh; Nguyễn-đình-Can, tổng sư Lan-khê, quán làng Tiên-tiến, phủ Yên-khánh.

Tùng cửu phẩm đội trưởng (9,2) : MM. Phạm-văn-Thiên, lệ mục, quan làng Yên-phong, huyện Gia-khánh; Đinh-văn-Thi, tây phái tòa sứ, quán làng Phúc-am, huyện Gia khánh; Vũ-đình-Thương, phu trạm, quán làng Phúc nhạc, phủ Yên-k ánh; Trần-văn-Long, quản cảnh-sát, quán làng La-phù, phủ Gia-khánh.

VIỆC TRUNG-KỲ

QUẢNG-BÌNH

Ai-tín. — M. Bùi-xuân-Vinh, Hàn-lâm-viện trước-tác, bát-phẩm tự niết quyền-nhiếp Lệ-thủy huyện vụ mới tạ thế hôm 1er Mars vừa rồi.

M. Bùi-xuân-Vinh là một người làm việ: có tiếng cần mẫn l nh lợ. Xin có lời chia buồn cùng qui quyến.

Quyền-nhiệp tri huyện. M. Phạm-Loan, kinh-lịch, nay đi quyền-nhiệp tri-huyện Lệ-thủy, thay cho M. Bùi-xuân-Vinh mới bệnh mất.

Một cái trộm to. — Hôm mới rồi, ở làng Đồng-tâm tại nhà một ông phú-hộ bị mất một cái khá to, tính ra hơn bốn trăm đồng. Hiện nay còn đương dò xét chưa biết đứa nào là gian nhân.

Hỏa tai. — Hôm mới rồi, làng Kiên-bình có một cái nhà tranh kia bị phát ra cháy suốt, người trong nhà đi làm thuê làm mướn hết cả, chỉ có đứa con dại nằm trong thôi, may lúc bấy giờ nhờ có người hàng xóm nhanh tay bồng chạy không thì đứa vô-cô kia, đã mất mạng với ngọn lửa oan nghiệt rồi.

Cái trộm lạ kỳ. — Hôm 4 mars, ở nhà giấy tòa sứ Đồng-hới xảy ra một cái trộm rất đỗi lạ-kỳ. Số là quan phó Sứ có để hơn hai trăm bạc ở trong ngăn bàn, thế mà bạc lẫy biến đi đâu mất, không cánh mà bay Nghĩ thật cũng lạ.

Hiện nay đương dò xét, chưa biết gian nhân là ai.

Giữa đường gặp nạn. — Hôm mới rồi ở làng Lương-yến về phủ Quảng-ninh, trên con đàng thiên-lý, người ta trông thấy một cái thây người khách bộ-hành nằm chết trong bụi cây, k ám thi người này vì bị trúng phong mà chết.

Tội nghiệp thay cho người nào đó, quê quán nơi nao, tung tí h không rõ, xa người thân thuộc, chẳng ai đoái hoài.

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTES

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về dường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc :

ABLENNOL

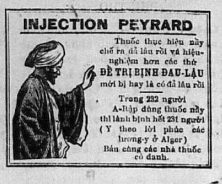
là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.

Chế toàn bằng chất : Santalol chất : Salol và chất : Uroformine

Giá 1$80 một hộp

Rượu thuốc trị bệnh tê-bại, đau xương của Hiền Tư Ngọc-Liên, số 46, Rue Principale à Đáp-cầu đã nổi danh trong các giới. Vì cái mãnh-lực đại bổ của nó rất mãu-nhiệm, nó làm cho khí huyết sung túc, xương cốt mạnh mẽ, rượu này ai dùng cũng được, vì nó là một thứ thuốc bổ rất dễ uống. Hiện có gửi bán tại nhà in Kim Bồn-Giang, số nhà 83, phố hàng Bồ, Hanoi và hiệu Hương-Hết thư điếm, số nhà 92, Boulevard Bonnal, Haiphong và hiệu Phương-Nguyên, Rue Paul-Bert à Huế, giá mỗi chai là 2$00.

Ở các tỉnh xa ai muốn mua hay hỏi điều gi, xin cứ viết thư và bán-k ịu tại Đáp-cầu.

CẢM mới và cũ, HO HO RAN NGỰC trừ tuyệt nhờ bởi

Solution Pautauberge

uống bổ PHỔI và ngừa bịnh HO LAO

Giá mỗi chai bốn quan

L. PAUTAUBERGE

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTES

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghip.

Mắc bệnh ghip, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.

Muốn trị bệnh ghip, chỉ có một thứ thuốc, là :

Cachets du Docteur Rascol

0$60 một ống sáu cachets

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ làm giờ sáng.

GIỜ VỀ GIÀ

thì thường hay vàng đầu, tức hơi, chóng mặt, tuôn luôn, đau thận, đi táo, hay mệt và khó chịu trong người. Lúc bấy giờ thì những chứng tự máu lại càng hay có. Khi ấy nên uống thuốc điều hòa mà các lương-y ai cũng cho là công-hiệu. Thuốc ấy là :

Dépuratif Richelet

rất công-hiệu trong những bệnh đã kể ra trên này. Dùng nó thì kinh-nguyệt điều hòa, không làm đau đớn gì cả. Thuốc này lại rất hiệu trong những bệnh sau này : đau xương, tự máu ở các huyết-quản và các tiểu-bệnh ngoài da như là hắc-lào, mụn con các nốt mẩn, vân vân. Thuốc này bán ở các hàng lục-hợp to và các hàng thuốc vặt.

Bao giờ cũng công hiệu

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTES

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trẻ con thường hay đi táo ho, giật gân, mạn nhọt, sốt, vân vân, muốn trị các bệnh ấy cho trẻ con thì nên dùng :

Reinette Duval

Thuốc nhuận tràng, chế bằng nước quả tân (pommes) và các thứ quả khác nữa.

Mỗi lọ : 0$90

Có bán tại : Nhà Ba-chuông, Hanoi

RU'Q'U PIPPERMINT

ĐỜI CHO ĐƯỢC HIỆU

GET!

Rượu này uống mát khan tiếng và tiện. Làm bằng đường tía nah.

BÀ CHỮA NHỮNG CRÈMES BẠT-HÀ.

Pha lộn với nước, rượu Bạt-hà Pippermint uống lấy làm mát mẻ lắm. Hàng cất ra từ năm 1796 ông GET FRÈRES ở thành REVEL (Tỉnh Haute-Garonne)

Cái sức khỏe của đàn-bà và cái bệnh đau lưng

Đàn-bà con gái lớp tuổi nhơn tân thường hay vàng da, sắc yếu, đau lưng, đau gan, nhức đầu, nhất là buổi sáng lúc thức dậy. Người lúc ấy, lại còn lắc khí sinh-sản, lại thường yếu mỏi, đau thơ thắt, nặng mi mỏi, nặng hâu nhức, lưu cũng đau-bà lại còn lắc trẻ vỡ già, hay mắc những bệnh như tu-huyết, trong mỏi, nặng nhức.

Trong những lúc ấy, đàn-bà muốn cho khỏi đau đau thì nên giữ gìn bộ thận mà lúc nào cũng phải giữ gìn bộ thận vì cả bệnh của đàn-bà phần nhiều là bởi thận yếu đau mà đi chứng chất bậu, và nước acide urique trong máu.

Trong khi ấy thuốc Pilules Foster rất công-hiệu, và trong những khi đau thận, đau xương rồi, xương mỏi cả chân, liều thêm đọc và cả sức, vân vân, đừng cũng tốt lắm. Các thuốc Foster nên lại số 25, Rỉ Ferdinand, Paris 17

Hàng bào-chế nào cũng có bán

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTES

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đi rửa xưng dạ dày, đau dạ dày, ăn không ngon, ngủ không yên, khó tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc

Elixir Trodigestif

có các chất Pancréatine, Diastase và Pepsine.

Giá mỗi chai : 1$80

Có bán tại : Nhà Ba chuông, Hanoi

C. J. BONNET

là hiệu tơ lụa tốt hơn cả

CÁC ÔNG NÊN ĐẾN NGAY HIỆU :

NAM-THỊNH

6, Rue des Cantonnais, 6

HANOI

Hàng rét mới sang — Cái mới rất khéo

Các ông sẽ có quần áo đẹp, tốt, mà giá lại rẻ.

Mau mau kẻo hết hàng tốt.

2026

ŒNO KOLA COCA

RƯỢU BỔ

酣補

J. BLANC *(đệ nhất hạng bào-chế)*

Ông **L. BLANC** *(người nối-nghiệp)*

HANOI (Bắc-kỳ)

chế ra

Giá bán **2$40** một lit

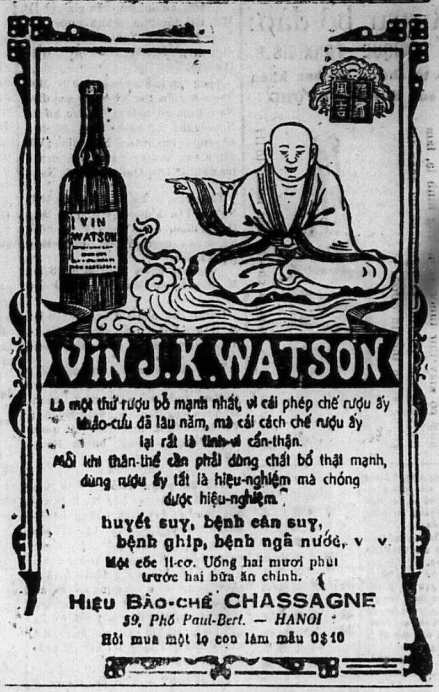
Một ngày hai lần, trước bữa cơm, thì uống một cốc con

每晚午各啞每各啞沒嚥醴欺唉糊

Bán tại : Hiệu Bào-chế **J. BLANC**

31, phố Tràng-tiền (Rue Paul-Bert) Hanoi

2099

VIN J.K. WATSON

Là một thứ rượu bổ mạnh nhất, vì cái phép chế rượu ấy thảo-cứu đã lâu năm, mà cái cách chế rượu ấy lại rất là tinh-vi cẩn-thận.

Mỗi khi thân-thể cần phải dùng chất bổ thật mạnh, dùng rượu ấy tất là hiệu-nghiệm mà chóng được hiệu-nghiệm.

huyết suy, bệnh cân suy, bệnh ghip, bệnh ngã nước, v v.

Một cốc li-cơ. Uống hai mươi phút trước hai bữa ăn chính.

HIỆU BÀO-CHẾ CHASSAGNE

59, Phố Paul-Bert. — HANOI

Hỏi mua một lọ con làm mẫu 0$10

SẮP MỞ

Cba

PACHOD Frères & Cie LYON

F056

ĐƯỜNG SANG LÀO

CÔNG-TY PHẠM-VĂN-PHI

Có các đường chạy thơ ở phía bắc Trung-kỳ

TỪ THAKHEK VỀ VINH

Thu thảy ở Viên-tiane về tối chủ-nhật thì sáng thứ hai xe ô-tô chở thơ và hành-khách ở Thakhek về tuốt Vinh.

TỪ VINH ĐI THAKHEK

Ngày thứ năm đúng 7 giờ sáng chạy, chiều thứ bảy đến Thakhek vừa kịp tàu thủy lên Vientiane.

Mỗi chủ-nhật chạy có một chuyến, các quý-khách ai muốn đi thì xin đánh giấy-thép cho biết trước 24 giờ để bản-ty liệu xếp xe cho đủ.

Hạng tây đi . . . . . : 28$00 một chỗ ngồi.

Hạng ta đi. . . . . : 14.00 —

Đường đi Huế và Yên-lý đi Nghĩa-hưng ngày nào cũng có xe chạy, xin lấy vé trước một ngày.

Lối đánh giây thép : PHAMVANPHI,

Vinh, Đông-hà, Yên-lý, Thakhek hay là Napé

AI MUỐN LÀM GIÀU

Bỏ ra 20 quan mà may ra được

500.000 quan

Mua một cái trái-đơn của CÔNG-TY PANAMA, có rõi sẽ đổi hoàn lại (*Obligation Panama à lots*). Lúc mua phải nộp ngay 20 quan, còn thì 17 tháng mỗi tháng nộp 20 quan, theo như lệ định trong luật. (Như vậy mỗi ngày để dành mấy xu, có thể trở nên giàu có được).

Hễ nộp tiền lần đầu là được ngay cái số trái-đơn mà riêng mình được quyền sở-hữu, như là mình đã nộp hết tiền rồi vậy, và đến lúc trái-đơn trúng số về lệ nào thì mình được lĩnh nguyên cả tiền lẫn lẻ kỳ. Mỗi trái đơn trước sau thế nào cũng trúng một lần từ 250 000 trở xuống đến 1.000 quan, không có thì cũng được hoàn lại là 600 quan. Mỗi năm có hồn hai trái số, hơn 8 triệu lá.

Như vậy mua trái-đơn thế nào cũng lợi, không khi nào thiệt

CÓ NHỮNG LỐ SAU NÀY :

136 lố.	500.000 quan	250 lố	2.000 quan
136 lố.	250.000 —	1.320 lố	2.000 —
260 lố.	100.000 —	13.206 lố	1.000 —
208 lố.	10.000 —	1.700.000 trái đơn hoàn lại làm	600 —

Người có trái-đơn được dự cuộc rút số mỗi chu-nên khi số trái-đơn nộp ra rồi trước

Các lố được lĩnh nguyên tiền, không phải trừ phí tổn chi cả. Mỗi lần rút số sẽ chiếu được một cái bảng kê số trái đơn trúng số, không phải trả tiền. Các số kê trong bảng ấy đúng với cái trái-đơn đã lại nhà ngân hàng, các chỉ có trái đơn, có tính đến xem được, theo như điều khoản trong bản luật riêng ngày 13 Mars 1902. Bản luật ấy là một bản luật bảo chứng, giữ gìn cho các nhà có trái đơn, không có điều gì phải nghi ngại cả.

Năm nào cũng có 15 Février, 15 Mai, 16 Août, 15 Novembre thì rút số.

Các ngài muốn dự các cuộc rút số ấy thì gửi ngay 20 quan đến nhà

BANQUE NOUVELLE, 8 Rue Papère, MARSEILLE, France

R. C. MARSEILLE 6576

Certifié l'insertion

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)